

CALVIJN CANTATE

Tekst: Fokkelen Oosterwijk
Muziek: Jos van der Kooy

SSM050-57

printed & distributed by Koormuziek.NL

Postbus 9185 | 3301 AD Dordrecht | Tel: 078-622 75 47 | www.koormuziek.nl | sales@koormuziek.nl

(Koormuziek.NL is a division of European Choral Club BV, in association with GMC Gospel Music Centre and Small Stone Media BV)

Toelichting op de Calvijn Cantate

Fokkelen Oosterwijk, predikant van de Westerkerk in Amsterdam en Jos van der Kooy, cantor-organist van dezelfde kerk schreven de Calvijn Cantate in het kader van de herdenking 500^e geboortedag van Johannes Calvijn. De cantate werd voor het eerst uitgevoerd op zondag 18 januari 2009 tijdens een cantatedienst in de Westerkerk. Deze dienst vormde de afsluiting van de Nationale Calvijntweek die werd georganiseerd door de Vrije Universiteit te Amsterdam. De Vrije Universiteit verleende opdracht voor het schrijven van de Calvijn Cantate. De bezetting is bas-bariton, vierstemmig gemengd koor en één, mogelijk twee orgels. Desgewenst kan de gemeente of het publiek aan de uitvoering deelnemen door op de aangegeven plaatsen de psalmen mee te zingen. De cantate duurt 28 tot 32 minuten.

Een dialoog tussen verleden en heden is het uitgangspunt van de cantate. De dialoog wordt gevoerd door Calvijn, gezongen door de bas-bariton, het koor en de gemeente. Vanuit het perspectief van de 21^e eeuw stelt het koor kritische vragen aan Calvijn. Koor, gemeente en uiteindelijk ook Calvijn zelf zingen psalmen uit het Geneefse Psalter, dat in opdracht van Calvijn werd gemaakt. Fokkelen Oosterwijk kreeg voor de berijming van 1968 die opgenomen is in het Liedboek voor de Kerken. De psalmteksten dragen bouwstenen aan voor de interpretatie van Calvijn en voor de koorgedachten. Een paar zettingen van psalmen volgen die van Claude Goudimel op de voet. Geneefse psalmen zijn echter ook geschikt als uitgangspunt voor muziek in een eigenaardig klankkleur. De muziek schakelt van heftig naar zacht en - en weer terug. Illustratie van de tekst is daarbij het uitgangspunt.

Bij de uitvoering in de Westerkerk werd de orgelpartij verdeeld over twee orgels. De orgelpartij kan ook op een enkel orgel worden uitgevoerd. Dat orgel moet over tenminste twee klavieren beschikken. Een zestien voet

register op het pedaal is gewenst. Wat betreft de bezetting is nog op te merken dat de

koorpartij binnen het bereik ligt van een goed geleid amateurkoor. De solist, organist(en) en dirigent moeten bij voorkeur professionele musici zijn om tot een goed resultaat te komen.

Bij de uitvoering in de Westerkerk in Amsterdam heeft solist Wout Oosterkamp op verschillende plaatsen in de kerk gestaan. Deel C zong hij zo vanuit het gewelf, deel F bij het hoofdalter. Deel I begon hij achterin de kerk. Vervolgens liep hij tijdens de maten 317, 318 en 319 naar het koor. Deel M tot en met 368 zong hij vlak bij het koor. Deel M begon hij voor de kansel. Deel N tot en met 488 zong hij vandaar. De cantate Calvijn spreekt de gemeente daartoe uit te vermanen toe. Lopend zong hij tijdens de maten tot en met 501. Vanaf daar zong hij bij het koor. Andere opties zijn mogelijk, al naar gelang de inrichting van de kerk en de akoestische mogelijkheden van het gebouw. Belangrijk is dat de afstand in het begin maximaal is en dat die afstand in de loop van het stuk overbrugd wordt. Een uitvoering zonder ruimtelijke effecten is uiteraard ook mogelijk.

De tempoaanduidingen en dynamische tekens zijn te beschouwen als een globale indicatie. Levendigheid, gepaard aan vrijheid komt de uitvoering ten goede.

De volgende psalmen komen in de cantate voor: psalm 8, alle verzen, psalm 19, verzen 1, 3, 5 en 6, psalm 61, alle verzen en psalm 150, alle verzen. De harmonisaties van psalm 19, verzen 5 en 6, en van psalm 61, vers 4, zijn grotendeels of geheel ontleend aan die van Claude Goudimel.

CD opname

Van de Calvijn Cantate verscheen een cd-opname door Wout Oosterkamp, bas-bariton, Harmen Trimp en Jos van der Kooy, orgel en de Cappella Westerkerk o.l.v. Hilda Wiarda. Deze musici verzorgden ook de eerste uitvoering op zondag 18 januari 2009 in de Westerkerk te Amsterdam. Op de cd wordt de cantate aangevuld met orgelprovisies over Geneefse psalmmelodieën door Jos van der Kooy. Bestelnummer: Cantilena, CNTL 57003.

CALVIJN CANTATE

Gecomponeerd in opdracht van
Vrije Universiteit Amsterdam

Muziek: Jos van der Kooy

Tekst: Fokkelen Oosterwijk

♩ = 66

Solo

S/A

T/B

Organ I

Organ II

B

Vijf eeu - wen

2

4

ga - pen tus - sen u en ons, een bre - de kloof

12

vol stinjd en wa - ren - fei - ten waar het ver - le - den vol van vra - gen

27 $\text{♩} = 66$ *f* **C**

Ik ben een naam in uw ge-heu - gen een beeld van stren - ge
 gunst.

24
 deugd - zaam - heid dat aen - ge - not - en aard - se vrecg - den stand -

30 *mf* marcato

vas - tig uit het le - - ven snijdt.

33

16,8

mf

39

44 *mf*

Maar zing met mij gij die zingt - en be - mint de Psal - men

49 *mp*

tot Gods eer als een ver - won - derd kind. mij zo

54 **D** Psalm 124

dich - ter - bij.

1st Choir or Congregation

on - ze Heer, hoe heer - lijk en ver - he - ven hebt
 el - doet de he - mel hoog Uw glo - rie bli - ken, maar

61

Gij uw naam op aar - de uit - ge - schre - ven mach - ti - ge God, Gij die uw
 in de mond van kind - ren doet Gij klim - ken Uw ma - ch - tie heil, zo maakt Gij uw

67

ma - je - stei - len he - mel o - ver ons hebt uit - ge - breid. Wel
 vij - and stij - gen doet Uw ha - ters bui - gen voor Uw

SSM050-57

71

wil.

77

fluiten 8' en 4'

Choir women with congr
 Aan -
 Gij

SSM050-57

81

schouw ik 's nachts het kunst - werk van Uw han - den de
 hebt hem bij - na god - de - lijk ver - he - ren een

85

maan, de dui - zent ster - ren die daar bran - den, wat is de
 kroon van est - heer - lijk - heid ge - ge - ven, Gij doet hem

SSM050-57

91

mens, dat Gij aan hem ge - denkt, het men - sen - kind,
 heer - sen o - ver zee en land, ja, uw wer -

95

dat Gij he - ran - dacht schenkt?
 ken gaaf zijn zijn hand.

SSM050-57

250

in spin de bocht gaat in, uit spuit, de bocht gaat uit uit.

F *mf* ♩ = 60

Het ging mij om God, Ghe- heer-lijk we-zen, de Schep - - - per van 't beek

SSM050-57

258

al Zijn

we-ten, wet-ten on- out-lij- voor men-sen na de zon- de- val.

ff

SSM050-57

268

Ik zag niet dat men zo zou do- len in

mijn ge- dach- ten van G- he- dat knie- len op een bed vi- o- len.

mp

SSM050-57

277

keur- merk en kleur werd van mijn- stijl.

Maar zing met

pp *mp*

SSM050-57

184 *crescendo*

mij, maar zing met mij,

187 Psalm 19 $\sigma = 72$

zing mij toch dich - ter - bij.

op twee klavieren

* Op een orgel met klavieromring tot G3 kan de rechterhand een octaf hoger worden gespeeld

191

Women only unison

De he - mel roemt de
Vol - maakt 's He - ren

195

Heer, die 't heel -
wet, de ons ver - kwikt en recht, waar - bij de

198

Heer, die 't heel -
wet, de ons ver - kwikt en recht, waar - bij de

200

Men only unison

al vel - bracht. De dag spreekt tot de dag
ziel her - leeft. Ge - trouw en gans - wis,

205

van wat zijn mag, de nacht meldt het de
is Gnds ge - nis, die dwa - zen wijs - heid

210

All unison

nacht. Er is geen taal, geen woord, toch wordt al - om ge -
geeft. Des He - ren woord is goed, zijn be - ve - len

216

hoord van mijn wijd ver - brei - de ma - re. Geen stem gaat
doet mijn hart wordt op - ge - to - gen. Recht is het

273

zucht - ten on - der stren - ge tucht door Woord en Doop en A - vond - maal

278 *mp* subito *mf* subito
strak bij-oen-gespan-ners schen-re, wa-re ge-meen-te?

SSM050-57

282 *mf* $\text{♩} = 60$
Wee de-ge-ne die werd uit - ge-slo-ten van wat Chris-tus bood als

286 *p*
he-lend me-di-ge-voel an-ze zie-len, de-lend wijn en brood.

SSM050-57

290 $\text{♩} = 120$
mp *mf*
Ex-com-mu-ni-ca-tie, ex-com-mu-ni-ca-tie. In de gra-tie, uit de gra-tie?

295 *f* *mf*
Sluit men zo de deuren uit? In spin, de bocht gaat in, uit spuit, de bocht gaat uit,

SSM050-57

300 *p* $\text{♩} = 60$
Niet zon-der vlek
in spin de bocht gaat in, uit spuit, de bocht gaat uit uit.

304
of rim-pel-ge-veel-de ik Gods ge-meen-te, maar op

SSM050-57

309
grond van ge-na - de

313
toe - trouw-de vlag en wim - pel van ge-slaagd ver -

zonder 169

SSM050-57

319
bond in Chris -

323
Ik wist mij een pro-feet; van-ouds ge-

mf

SSM050-57

331
dre - ven door nieuw vaar - be - zield gist - te in mij het we - ten van waar - -

336
heid on - der oud gla - zu -

J
- ten - kant, hin - nen - kant, Du - pers en Pa - pen, dan - de - lijk

SSM050-57

343
Ik wist mij een pro - fete van - ouds ge -

te - ken aan de wand gaar zijn de ra - pen!

348
dre - ven door nieuw vaar - be - zield gist - te in mij het we - ten van waar - -

SSM050-57

353

heid on - der oud gla - zuur.

Dus - ter nis - licht - in - val,

357

scha - duw en op - ken, Mid - del - eeu - wen in rap ver - val,

361

Kom, zing met mij, die zo van zwa - ren hield, en in de
Gods licht ge - bro - ken?

* Clusters van drie chromatische tonen naar beneden

370

Psalm 61

Psalm - men vond vlucht - eu - van van ver - bond: zo kom ik dich - ter - bij -

376

K Psalm 61 $\text{♩} = 72$

1st time choir all unison
2nd time choir and congregation

O He - re ver - hoor mijn sme - ken. Haas - be - zwe - ken
Mijn schut - se waart Gij te - vo - ren; sta - ke to - ren,

vers 2 met pedaal

383

roep ik, ver van van - daan. Sla toch acht op mijn ge - be - den, leid mijn
wees mij weer van de - lats - oord. Staan de men - sen mij naar 't le - ven, Gij zult

389

schre - den, dat ik tot u op kan gaan
ge - ven 't erf - deel van wie u be - hoort

395

Formally unison

...aat mij als een klei - ne vo - gel schui - len mo -

401

gen waar 'G uw vleug - len om mij slaat. Want Gij

406

wect wien ik mij - wijd - de, dat - ik zei - de: Heer, gij

411

zijt mijn toe - ver - laat!

418

Choir all div.
O Heer, geef de ge - nte vre - de, deel hem me - de o - ver - vloed aan le - vens-

424

tijd. Dat hij tro - ne ons ten goe - de, dat hem hoe des trouw en

430

Soprano descant (only 2nd time)
goe - der tie - de. Dan zal ik uw naam ver - c - ren, He - re, He -
ATB sing melody
Dan zal ik uw naam ver - c - ren, He - re, He -

437

re, psal - men zin - gen dat het schalt! Da - ge - lijks zal ik u ge - ven heel -

444

- mijn le - ven, door uw licht - glans o - ver - straald -

- mijn le - ven, door uw licht - glans o - ver - straald -

430 L $\text{♩} = 69$

Wij zijn het ko - - ren en het on - kruid

als een recitatief
saam groei - end in Gods naam, er gloei-end bij en

SSM050-57

435

door de bank ge - no - men niet zul - ke vro - men. Wij zijn het ko -
- ren en het kaf, zijn niet af, wij ho - ren bij de - ze we - reld en

SSM050-57

465

rei - ken naar de he mel. Sier - ren ge - we - mel.

Bent u zo -

Rechterhand: twee voeten (2,1)

SSM050-57

470

ver van - daan ge - dre - ven van wat ik dacht, van wat mij dreef?

Heeft u niet te - veel ge - ven. Geeft u ge - lo - ven niet te geeft?

SSM050-57

487 *f*
 Mijn ernst, ge - dre - ven - heid, ver - trou - wen, wat heeft u
 488
 daar - voor in de plaats? Waar leeft u voor, wat wilt gij bou - wen?

SSM050-57

494
 Blijft u zo niet be - re - den - maats? —
 499
 Ja zing met mij —

SSM050-57

504
 — zing mij maar zo — dicht — bij als ik nog ko — mag het
 510 *molto stringendo*
 schip der kerk Ings la - ding en de vlag in't wis - se -
molto stringendo
molto stringendo

SSM050-57

517 $\text{♩} = 72$ *ff*
 len - de tij. Zing!
staccato
mp
poco marcato
 522
 Zing! Zing! Zing! tot Gods

SSM050-57

527

eer, die ons ver - stand te bo - ven gaat en zo diep ons buigt

532

dat Hij het al ver - valt en heel zijn Schep - ping juicht!

ff All unison
En heel

537 *f molto legato*

Al - le - lu - ia! Al - le -
- zijn schep - ping juicht!

543

lu - ia, Al - le - ia!

f All unison
Al - le - lu - ia, Al - le -

550

Al - le - lu Al - le -
lu - ia, Al - le - lu - ia!

557 Psalm 150

lu - ia! Al - le - ia!

Sopranos descant (only 2nd time)

Choir and congregation
Al - le - lu - ia,

Looft God, looft Hem o - ver - al. Looft
Hem, ba - zuin, uw gou - den stem, harp

561

Al - le - lu - - - ia, Al - le - lu - - -

de Ko - ning van 't heel - al om zijn wy - den ba - re macht,
en fluit, ver - heer - lijkt Hem! Ci - ther, om tam - boe - rijn,

568

ia! Al - le - lu - - - ia, Al - le - lu, al - le

om de eer - heid en kracht van zijn naam en eeu - wig
laat uw maas - slaag zijn van Gods on - ge - me - ten

573

lu, al - le - lu - - - ia. le - lu - ia,
 we - zen. Loof de da - den, groot en goed die
 we - zen. Op - dat zin - ge al les, jui -

578

al - le - lu, al - le - ia, al - le - lu, al - le - lu - - - -
 Hij tu - si - eend knecht. Het Gaijs eer, Hij zij ge - pre -

SSM050-57

583

Hem zij eer, Hij zij ge - pre - zen.
 ia. ia.
 zen. Hem zij eer, Hij zij ge - pre - zen.

588

Hem zij eer, hij ge - pre - zen.
 Hem zij eer, hij zij ge - pre - zen.

legato
pedaal

SSM050-57

590

Hem zij eer, hij zij ge - pre - zen.
 Hem zij eer, hij zij ge - pre - zen.

SSM050-57